

José Agustín Goytisolo, entre l'amistat i el record

Francesc Rodon

Havíem sortit del Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Entre aquelles parets, carregades d'història, tan noble i tan vergonyosa alhora, tot recordant la vida de la ciutat, havia tingut lloc una mena d'homenatge a la poesia amb la participació de diversos poetes per celebrar, crec, l'arribada de la primavera o una cosa

dona, tot passejant per aquells carrers que han volgut batejar immoderadament de Barri Gòtic, és a dir pel carrer del bisbe Irurita, i a la cantonada amb el de la Pietat, un cantant de carrer, amb la guitarra a les mans, entonava *Palabras para Julia*, aquell esplèndid poema fet cançó per la música de Paco Ibáñez, i que representà fins i tot un cant de lluita en temps no massa llunyans d'obscuritat i envildors. En sentir aquelles inoblidables paraules, el nostre comentari fou allò tan repetit que la realitat sempre supera la ficció. Si deixés escrit en un

març d'enguany! Entre la pena i la soledat de no tenir-lo ja entre nosaltres, han passat dies abans de poder escriure sobre la persona i sobre la seva obra. Com explicar el record de més amunt. Tot s'ha anat acumulant des d'aquell dia de la seva desaparició. Aquell succés fou el detonant per a reviure fets i més fets esdevinguts al llarg d'una amistat. Com poder oblidar aquell pis del carrer Balmes on, qui ho havia de dir, em veia fent de *baby-sister* de la nena Julita, i dormint en l'habitació on havia sojornat dies i dies sense sortir de casa Blas de

"Yo beberé algún día, el rojo vino, el aire de tu resucitada juventud, y saldré por tus calles, cantando, cantando hasta quedarme sin voz, porque serás, de nuevo y para siempre, albergue de extranjeros, capital de los mares, patria de los valientes, tu, Laye, mi ciudad".

De passeig per Barcelona, d'esquerra a dreta, Paco Ibáñez, Raimon, José Agustín Goytisolo y Xavier Ribalta. (Fotografia Martí Català).

semblant. José Agustín Goytisolo tanca l'acte amb unes paraules, clares i lúcides com sempre, dedicades a exaltar la poesia i l'ofici de poeta, destinades també, atès el lloc on ens trobàvem a la ciutat que l'havia vist néixer un 1928 i que deixaries 71 anys més tard un desventurat dia de març. En sortir, amb ell i la seva dona Ton Carandell, el novel·lista argentí Horacio Vázquez Rial i amb la meva

paper allò que en aquell moment vivíem, no hi ha déu que s'ho cregués. Anar al costat del poeta i sentir la veu anònima del músic i cantant del carrer posant la seva veu per cantar les paraules escrites per la persona que teníem junt amb nosaltres, ultrapassava la veracitat.

Quina glopada de records i vivències queien sobre la memòria arran de la mort del nostre poeta aquell dia de

Otero. Com oblidar aquella nit de la correcció de proves del llibre *Años decisivos*, de la col·lecció Colliure, i aquell vers del "pirata honrado" en record del portuguès Galvao i del vaixell "Santa María". I a l'homenatge a Machado, en la ratlla divisòria, un vint-i-dos de febrer, en el trentè aniversari de la seva mort, no per plorar, com deixares escrit, sinó exaltar el cant de la paraula encesa com una

estrella. També aquells temps del car-
rer Tuset, molt abans de posar-se de
moda i afegir-hi l'*street* en l'època dels
Beatles i la faldilla curta, quan els
déus ens portaven les garrofes tot
tirant endavant els Praxis jurídics, i
arribava a aquell despatx, entre mol-
tes altres visites, fugint de la policia
sevillana i franquista el novel·lista
Alfonso Grosso. Quants anys de lluita,
de por, d'il·lusions, esperant l'aire
d'una ressuscitada joventut per a una
ciutat, i sortir als carrers cantant fins
trobar-se sense veu, i beure el vi negre
i celebrar una alegria i una llibertat
que trigaria, trigaria...

Ara tot això sorgeix del pou de la
memòria i em fa viu el teu record, la
teva veu ronca, el teu etern cigarret
entre els dits i els llavis, amic Toté. I
em tornen altra vegada al record les
teves estades a Vilassar. Aquell dinar
amb tants amics: el magistrat de Gra-
nada Miguel Angel del Arco, la seva
dona Ana, Paco Ibáñez i Júlia, César
Strosio, que aquell vespre acompanya-
ria el recital de Xavier Ribalta amb el
seu extraordinari bandoneó, i Ton i el
teu nét Victor, i aquella trobada, la
mateixa nit, amb els amics argentins i
l'exaltació del folklore del seu país en
un pis de la Bonanova, entre l'"asado"
i el vi de Rioja... I també a Vilassar,
aquell vespre de Carnestoltes de 1996,

on a can Monjo, al Camí Ral, no hi
passaven les carrosses i les disfresses,
però sí la poesia amb Joan Margarit,
amb Lluís Izquierdo, i la cançó amb
Paco Ibáñez i Xavier Ribalta...

¿Com parlar de poesia, de la teva
obra, tan personal, tan viva, tan plena
d'eufòria, tan inquieta, tan jocunda,
però també tan sarcàstica, tan tendre,
tan trista, tan amarga, tan extraordi-
nària sempre? ¿Com parlar, repeteixo,
de la teva poesia ja vivent per sempre,
obra d'una persona tan turmentada,
aspre a vegades, tindríssim, d'altres?

¿podria arribar a ser, com digué una
vegada Cesare Pavese, aquest altre
poeta, turmentat i suïcida i que tu ens
donaries en paraules castellanes, una
defensa contra les ofenses de la vida,
una lluita contra la usura del temps?
Si serà, però, una obra combativa i
ferotge, rica en còleres i tendreses,
plena moltes vegades fins a vessar de
"sarcasmo canalla".

¿Com parlar, torno a repetir una
altra vegada, de la teva poesia, amic
Toté, quan, entre la pena i la soledat
que ens has deixat, tinc tant present

José Agustín Goytisolo, al Museu Monjo, de Vilassar de Mar, el 17 de febrer de 1996, al fons Lluís Izquierdo i Joan Margarit.

¿Com parlar, torno a dir, de la teva
obra que fins i tot podria qualificar-se
de vasta crònica vital i social d'una
època, i d'un país, sensible sempre, a
vegades irònica, plena de sarcasme,
però també fustigant, aspre –"veneno
y jazmín"–, i airada...? La teva poesia,

la teva memòria, barrejada entre vi-
vències i evocacions, i quan ja n'he
deixat testimoniatge escrit en vells
papers de diaris, també ja història,
però mai ja tan viva, tan exultant, tan
victoriosa com la teva obra que ara
ens queda per sempre al nostre costat.

RAUX@

TERRASSA-BAR

Un ambient nou per a
prendre copes sota els estels
de les nits mediterrànies.

RAUX@, un lloc assenyat

per a tots.

Colom, 156
Vilassar de Mar

detalls

PAPERS, MÚSICA I COSES

Plaça de Jeroni Gelpí, botiga 3 • Tel. 750 20 77
08340 VILASSAR DE MAR

PESCA SALADA

Mercè

de Montserrat Rovira Bacàs

EL MILLOR BACALLÀ • OLIVES • SALAONS
DE TOTA MENA • ANXOVES DE L'ESCALA I
DEL CANTÀBRIC • BANDERILLES • BOQUERONS

SERVEI A DOMICILI

PREUS ESPECIALS PER A MAJORISTA;
bars, restaurants...
Contacteu amb Joan Paret:
Tel. 93 759 03 73 i 93 750 18 48

Mercat Municipal, parades 22-24 • Vilassar de Mar